

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Харківський політехнічний інститут»

Державне та регіональне управління

Методичні вказівки до вивчення навчального курсу
та виконання розрахункових робіт
для студентів менеджерських спеціальностей НТУ «ХПІ»
заочної форми навчання

Харків 2016

УДК 338.24 (4УКР)(042.3)
ББК 65.01я73
Г72

Рецензенти:

Е. В. Попадинець, канд. екон. наук, доцент
(Харківський національний автомобільно-дорожній університет)
С. О. Климова, канд. екон. наук, доцент
(Національний технічний університет «ХПІ»)

Г72 **Державне та регіональне управління:** метод. вказівки до вивч. навч. курсу та викон. розрах. робіт для студ. менедж. спец. заочної форми навчання / Н. Н. Губанова; под ред. проф. С. І. Архієреєва, доц. Н. Б. Решетняк. – Х.: НТУ «ХПІ», 2016. – 36 с.

ISBN

Методичні вказівки укладено відповідно до програми курсу «Державне та регіональне управління» з урахуванням основних напрямів реформування економіки України і нових підходів до її структуризації та регулювання. Включені розрахункові завдання та контрольні питання для підготовки до іспиту. Видання розраховане для студентів менеджерських спеціальностей заочної форми навчання.

Бібліогр.: 23 назв.

УДК 338.24 (4УКР)(042.3)
ББК 65.01я73

Передмова

«Державне та регіональне управління» є дисципліною, рекомендованої МОН України для напряму підготовки «Менеджмент». Мета курсу – формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань в області управління на національному і регіональному рівнях; набуття вмінь і формування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування. Предмет навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління» – вивчення системи методів і засобів державного впливу на економічний і соціальний розвиток країни.

Вивчення дисципліни спирається на знання, отримані в курсах «Економічна теорія», «Макроекономіка». Навчальний курс займає одне з провідних місць у формуванні економічного мислення майбутнього менеджера, сприяє формуванню вміння користуватися інструментарієм державного і регіонального управління при вирішенні економічних завдань, самостійно і кваліфіковано оцінювати стан ділової кон'юнктури національної економіки, розбиратися в змісті і значенні економічної інформації, цілі, зміст і наслідки економічної політики держави.

Розділ І. СТРУКТУРА КУРСУ

Тема 1. Основні теорії державного управління

Державне управління як системне суспільне явище. Суб'єкти та об'єкти державного управління. Методи державного управління. Моделі державного управління.

Тема 2. Державне регулювання в окремих сферах суспільного розвитку

Роль держави у розвитку підприємництва. Особливості управління соціальної сферою. Державне управління в адміністративно-правовій сфері.

Тема 3. Роль різних гілок влади в процесі державного управління

Система органів публічної влади. Державне управління і виконавча влада. Судова влада в системі державного управління.

Тема 4. Державне управління на регіональному рівні

Регіональне управління: сутність, цілі та специфіка. Основні напрямки регіонального управління. Регіональне управління і місцеве самоврядування. Механізм реалізації державної регіональної економічної політики. Місцеві бюджети як фінансова основа розвитку регіону.

Тема 5. Система органів державної влади в Україні

Конституційні засади державної влади в Україні. Центральні органи виконавчої влади в Україні. Регіональні органи державного управління. Місцеві органи державного управління.

Тема 6. Внутрішня організація і управління органів державної влади

Організація роботи органів державної влади в Україні. Державна служба: поняття, риси, функції, принципи, види. Державний контроль у сфері виконавчої влади в Україні. Поняття ефективності державного управління.

Тема 7. Відносини органів публічної влади в системі управління

Система органів публічної влади. Взаємодія державних органів і органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян. Державні та адміністративні послуги з боку органів виконавчої влади та їх правове регулювання.

Тема 8. Розвиток системи державного і регіонального управління

Проблеми взаємовідносин гілок державної влади в Україні у сфері управління. Суть та основні напрямки адміністративної реформи в Україні. Створення сучасної системи підготовки та перепідготовки управлінських кадрів.

Розділ II. ВАРІАНТИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ РОЗРАХУНКОВИХ РОБІТ І ВКАЗІВКИ ДО ЇХ ВИКОНАННЯ

ВАРІАНТ 1

1. Державне управління і виконавча влада

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) Який тип організації економіки (тип організації регулювання кругообігу ресурсів, доходів, продуктів) реалізовано сьогодні в Україні?

A) ринковий;

B) командний;

C) змішаний;

D) перехідний.

2) Які питання ринкової економіки є безпосередньою прерогативою держави?

A) формування інформаційної інфраструктури;

B) неповнота (не насиченість) ринків;

C) кризи циклічності розвитку економіки;

D) розподіл доходів.

3) Державне регулювання економіки-це:

A) специфічний від бізнесу (підприємництва);

B) форма існування економіки;

C) альтернатива ринкової економіки;

D) складова сучасної ринкової економіки.

3. Україна здійснює зовнішньоекономічну діяльність з іншими країнами світу. У минулому році загальний дохід населення збільшився на 530 млн. грн.. Із кожної гривні споживчих витрат на імпортні товари витрачається 0,25 грн. Гранична схильність до споживання населення дорівнює 0,75, граничний коефіцієнт податків – 0,20. Обчисліть мультиплікатор витрат у відкритій економіці.

ВАРІАНТ 2

1. Особливості управління соціальною сферою

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) Термін «держава» вперше вжив:

A) К. Маркс;

B) Н. Макіавеллі;

C) Ж.-Ж.Руссо;

D) Аристотель.

2) Призначення системи Д та РУ полягає у :

A) впорядкуванні конкуренції;

B) удосконаленні ринкової інфраструктури;

C) забезпеченні ефективного функціонування та збалансованого розвитку національної економічної системи (НЕС) ;

D) лібералізації командної економіки.

3) СУБ'ЄКТ управління є:

A) органи виконавчої влади;

B) органи законодавчої влади;

C) галузь промисловості;

D) підприємство чи його виробничий підрозділ.

3. Національний банк України купив у комерційних банків державні облігації на суму 500 млн.грн. Як може змінитися пропозиція грошей , якщо комерційні банки повністю використовують свої кредитні гроші за умови, що норма банківських резервів дорівнює 20 %?

ВАРІАНТ 3

1. Конституційні основи державної влади в Україні

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) Яка із моделей державного управління найбільш придатна для української економіки?

A) Ліберальна модель;

B) Неоліберальна модель;

C) Європейсько-кейнсіанська модель;

D) Соціал-демократична.

2) Підприємництво є:

A) тільки комерційною господарською діяльністю;

B) тільки некомерційною діяльністю;

C) будь якою(комерційною та некомерційною) господарською діяльністю;

D) не має правильної відповіді.

3) Ціллю соціальної політики є:

A) регулювання цін та тарифів;

B) надання податкових пільг;

C) виробництво нових товарів та послуг;

D) заохочення розвитку експортного потенціалу країни.

3. За умов економічної рівноваги фактичний номінальний ВВП становить 1800 млрд.євро, потенційний – 1650 млрд.євро., схильність до споживання – 0,75. Розрахуйте інфляційний розрив.

ВАРІАНТ 4

1. Організація роботи органів державної влади в Україні

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) Суб'єктами державного регулювання підприємництва

виступають:

A) Міністерства економічного розвитку та торгівлі України;

B) Міністерства фінансів України;

C) Ліцензійна палата;

D) Антимонопольний комітет України.

2) Суб'єктами соціальної політики є:

A) ринок труда;

B) трудові відносини;

C) Міністерства соціальної політики;

D) ВР України, КМ України.

3) Мінімальний нормативний споживчий кошик - це...

A) вартість збалансованого набору товарів і послуг, споживання яких забезпечує мінімальні потреби людини на рік (місяць);

B) частка сімейного бюджету, яка витрачається на купівлю продуктів харчування;

C) збалансований набір товарів і послуг, споживання яких забезпечує мінімальні потреби людини на рік (місяць);

D) енергетична цінність товарів, споживання яких дає змогу відшкодовувати людині витрачену енергію

3. В країні X чисельність робочої сили у попередньому році становила 75 млн. осіб, чисельність зайнятих – 68 млн. осіб. Розрахуйте циклічне безробіття і втрату потенційного ВВП у відсотках.

ВАРІАНТ 5

1. Державна служба: поняття, риси, функції, принципи, види, організація

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) За галузевою ознакою підприємства класифікуються на:

А) промислові, сільськогосподарські, торговельні, будівельні й т. п.;

В) цілорічні та сезонні;

С) виробничі, невиробничі, комбіновані;

Д) державні, колективні, приватні, орендні й т. п..

2) Система органів публічної влади в Україні це:

А) це сукупність установлених Конституцією України органів державної влади і місцевого самоврядування, що забезпечують захист прав, свобод і законних інтересів громадян, безпеку держави й суспільства, вирішують питання соціально-економічного та культурного будівництва.

В) виконавчі комітети, відділи, управління сільських, селищних, міських, районних у містах рад та інші створювані радами виконавчі органи;

С) складова частина державного апарату, що бере участь у здійсненні функцій держави, діє від його імені і за дорученням, має державно-владні повноваження, відповідну компетенцію і структуру, застосовує властиві їй організаційно-правові форми діяльності;

Д) усі відповіді вірні.

3) Верховна Рада України є:

А) вищим законодавчим органом;

В) вищим виконавчим органом;

С) вищою арбітражною інстанцією

Д) вищим органом місцевого самоврядування.

3. Уряд країни планує збільшити ВВП на 12 млрд. грн. На скільки мають скоротитися податки, щоб досягти запланованого зростання ВВП, якщо гранична схильність до споживання дорівнює 0,8?

ВАРІАНТ 6

1. Створення сучасної системи підготовки та перепідготовки управлінських кадрів

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) Кабінету міністрів України підпорядковані:

A) міністерства;

B) обласні ради;

C) відомства;

D) всі відповіді вірні.

2) Функціональний тип державного управління економікою передбачає управління:

A) ринками ресурсів, продуктів, грошей, фінансів, інвестицій тощо;

B) органами місцевого самоврядування;

C) галузями народного господарства;

D) територіальними господарськими комплексами.

3) Відповідно до Закону України «Про приватизацію майна державних «підприємств» приватизація державного майна — це...

A) перетворення структурних підрозділів державних підприємств у самостійні підприємства;

B) відчуження майна, що перебуває у державній власності, на користь фізичних та юридичних осіб з метою підвищення соціально-економічної ефективності виробництва та залучення коштів на структурну перебудову економіки;

C) комплекс заходів, які здійснюються державою з метою зниження рівня монополізації ринків;

D) процес переходу від державної економіки до багатоукладної, до подолання соціально-економічної монополії держави.

3. У країні Б реальний ВВП становить 300 млрд. євро. Норма податків – 20% ВВП. Функція споживчих витрат має вигляд $C=40+0,6(Y-T)$. Обсяг інвестицій дорівнює 50 млрд.євро, $X_n=0$. Визначте рівноважний обсяг державних закупок.

ВАРІАНТ 7

1. Державний контроль у сфері виконавчої влади в Україні

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) Установлення тарифів на теплову енергію для потреб населення належить до компетенції...

A) Міністерства енергетики та вугільної промисловості України;

B) Кабінету Міністрів України;

C) Міністерства економічного розвитку та торгівлі України ;

D) Міністерства фінансів України;

2) Регіональна політика держави охоплює такі напрями як:

A) економічний;

B) соціальний;

C) науково – технічний;

D) усі відповіді правильні.

3) До основних функцій місцевих фінансів відносять:

A) формування фондів грошових ресурсів для забезпечення діяльності місцевих органів влади;

B) розподіл і використання коштів за напрямами і в інтересах комплексного розвитку відповідних територій та адміністративно-територіальних утворень та одиниць;

C) контроль за фінансово-господарською діяльністю підвідомчих регіональним органам та органам місцевого самоврядування підприємств, організацій, установ;

D) усі відповіді є правильними;

3. У країні Д реальний ВВП становить 1200 млрд.євро, споживчі витрати - 710, валові внутрішні інвестиції – 190, податки – 230, бюджетне сальдо – 20 млрд. євро (1,67% ВВП). Визначте, чому дорівнює чистий експорт у рівноважній економіці країни Д?

ВАРІАНТ 8

1. Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) Американська модель державного регулювання економікою полягає в тому, що:

А) Державне регулювання зводиться до використання правових та опосередкованих методів, насамперед податково-бюджетних;

В) Відбувається активне втручання держави у процес розподілу та перерозподілу доходів з метою створення сильної системи соціального захисту населення;

С) Має місце система взаємодії державних органів та корпорацій, спрямована на досягнення стратегічних цілей в економіки;

Д) Немає правильної відповіді.

2) Державне регулювання потрібне за таких обставин:

А) у разі природної монополії;

В) коли у процесі виробництва або споживання товарів з'являються недоліки у ціновій системі;

С) у разі ринкової монополії;

Д) усі відповіді вірні.

3) Нині в Україні нараховується міністерств:

А) 17;

В) 13;

С) 11;

Д) 8.

3. Обчислити абсолютний приріст реального ВВП країни К в аналізованому році за таких умов(млрд. євро): у базовому році реальний ВВП становив 1000, в аналізованому році номінальний ВВП збільшився до 1600, а ціни зросли на 25%.

ВАРІАНТ 9

1. Державне управління в адміністративно-політичній сфері

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) В якій з моделей державного регулювання економіки рівень державного втручання в економіку найбільш низький.

A) Американська;

B) Шведська;

C) Німецька;

D) Японська.

2) Міжнародними організаціями, що регулюють відносини між країнами в економічній сфері є:

A) міжнародний валютний фонд;

B) світовий банк;

C) світова торговельна організація;

D) усі відповіді вірні.

3) Кінцевою метою перехідних процесів в Україні є:

A) формування ринкової економіки;

B) формування змішаної економічної системи;

C) формування соціально орієнтованої моделі суспільства, керованої соціально відповідальною державою при підтримці усього громадянського суспільства;

D) досягнення макроекономічної стабілізації та економічного зростання на базі ефективного використання економічних ресурсів суспільства.

3 У базову році реальний ВВП країни Д становив 214 млрд. євро. В аналізованому році реальний ВВП збільшився на 4%, а ціни – на 27 %. Розрахуйте номінальний ВВП в аналізованому році.

ВАРІАНТ 10

1. Роль держави у розвитку підприємництва

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) На сучасному етапі розвитку національної економіки України держава має постійно дбати про наступні заходи:

A) зменшення долі тіньового сектору в національній економіці.

B) інноваційний розвиток та пошук резервів збільшення внутрішніх інвестицій;

C) збільшення експортного потенціалу держави;

D) усі відповіді є правильними.

2) Національне багатство - це:

A) Сукупність вироблених і нагромаджених суспільством матеріальних та духовних благ, набутих протягом усього його існування, а також природний потенціал країни;

B) Сукупність нематеріальних благ суспільства, вироблених та накопичених ним протягом усього його історичного розвитку;

C). Сукупність вироблених суспільством протягом певного періоду матеріальних благ;

D) Грошові цінності у вигляді грошових знаків, цінних паперів, усі людські здібності, досягнення у науці та техніці, культурі і спорті, у мистецтві, а також нагромаджений виробничий досвід суспільства (виражається у загальнолюдському знанні).

3) Різноманітність моделей національних економік обумовлена:

A) особливостями історичного розвитку різних країн та менталітету населення;

B) станом національної економіки та рівнем співвідношення ринку та державного регулювання економіки;

C) геополітичним положенням країни в світовій економічній системі;

D) усі відповіді є вірними.

3. Визначить рівень економічного зростання в прогнозованому періоді, якщо гранична схильність до споживання становить 0,75, а внесок інвестицій в зростання продукту – 3,5.

ВАРІАНТ 11

1. Судова влада у системі державного управління
2. Знайдіть єдину правильну відповідь:
 - 1) Бюджетні субвенції — це...
 - A) один з видів державної фінансової допомоги центральним або місцевим органам виконавчої влади, що надається на конкретні цілі.
 - B) особливий вид асигнувань з державного бюджету з метою збалансування доходів і видатків нижчих бюджетів;
 - C) допомоги, які здійснює держава з державного бюджету з метою підтримки населення, а також певних видів підприємницької діяльності пріоритетних сфер і галузей економіки;
 - D) оборотна касова готівка, що може використовуватися протягом бюджетного року на покриття тимчасових касових розривів.
 - 2) До складу природно-ресурсного потенціалу не входять:
 - A) інформаційні ресурси;
 - B). земельні ресурси;
 - C) рекреаційні ресурси;
 - D) трудові ресурси.
 - 3) Структура ринку, що характеризується наявністю великої кількості незалежних виробників однакової продукції, які не можуть впливати на загальний рівень цін та обсяг реалізації галузі, має назву:
 - A) досконала конкуренція.
 - B) монополістична конкуренція.
 - C) олігополія.
 - D) абсолютна монополія.
3. У поточному році номінальний ВВП країни X становив 2500 млн. дол. США, у базовому році - 2200 млн. дол.США. Дефлятор ВВП у поточному році – 107,5 %. Визначте темп приросту реального ВВП у поточному році.

ВАРІАНТ 12

1. Основні напрями регіонального управління

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) Яку назву має товариство, якщо лише частина його учасників несе повну відповідальність?

A) повне;

B) обмеженою відповідальністю;

C) командитне;

D) акціонерне.

2) Яку з перерахованих функцій не виконує держава:

A) світоглядна

B) міжнародна

C) соціальна

D) економічна

3) Відкритість економіки означає:

A) участь країни та її економічних суб'єктів в світовому інтеграційному процесі;

B) прозорість, тобто вільний доступ до національних макроекономічних відомостей;

C) економічну свободу всередині країни;

D) усі відповіді вірні.

3. Безподатковий дохід населення країни М становить 120 млрд. євро, автономне споживання 34 млрд.євро, споживчі витрати 124 млрд.євро. Обчислить середню схильність до споживання згідно з функцією споживання.

ВАРІАНТ 13

1. Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ) у системі державного управління

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1.) До інтенсивних факторів економічного зростання належать:

A) кількісне зростання виробничих потужностей;

B) збільшення відпрацьованого часу;

C) використання досягнень НТП у виробництві;

D) усі відповіді невірні.

2) Органом місцевого самоврядування в Україні є...

A) управління економіки місцевої державної адміністрації

B) правління регіональної економічної політики Міністерства економіки України;

C) місцева рада;

D) місцева державна адміністрація;

3) Запровадження місцевих податків і зборів належить до компетенції:

A) Верховної Ради України;

B) Кабінету Міністрів України;

C) Міністерства фінансів України;

D) місцевої ради.

3. Розрахуйте граничну схильність до заощаджень за умов, що безподатковий дохід населення країни на кінець року збільшився на 30 млрд. грн., а заощадження – на 7,2 млрд.грн.

ВАРІАНТ 14

1. Сутність та специфіка регіонального управління

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) Політична функція держави полягає в :

А) забезпеченні на всій території країни прав і свобод кожної людини і громадянина;

В) підтримуванні свободи, суверенітету та історичного існування народів конкретної країни в рамках світового співтовариства;

С) забезпеченні цілісності й збереженні суспільства, у створенні умов для спокійного та гармонійного його розвитку;

Д) створенні передумов, необхідних для ефективної економічної діяльності суспільства.

2) Якого виду економічної структури національної економіки не існує:

А) галузевої;

В) промислової;

С) територіальної;

Д) інституційної

3) Що є предметом державної регіональної політики:

А) розподіл влади між центром и регіоном;

В) регуляторна діяльність держави в регіонах;

С) соціальний захист населення;

Д) всі відповіді є вірні.

3. Економіка країни В характеризується такими даними (млрд.євро):

$$Y=C+I+G+X_n; C=100+0,7Y; I=80; G= 60$$

Визначте:

1) рівноважний ВВП

2) рівноважний рівень споживання і заощадження

3) графічним методом мультиплікатор автономних витрат за умови, що автономні інвестиції збільшуються з 80 до 150 млрд.євро.

ВАРІАНТ 15

1. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) Здатність країни за ринкових відносин виробляти товари і послуги, які відповідають вимогам міжнародних ринків, і одночасно підтримувати та підвищувати реальні доходи свого населення – це:

A) безпека національної економіки;

B) конкурентоспроможність національної економіки;

C) відкритість національної економіки;

D) Конвертованість національної економіки

2) Національна програма економічного й соціального розвитку може складатися:

A) на довгострокову перспективу;

B) на середньострокову перспективу;

C) на наступний рік;

D) для розвитку регіонів.

3) Державне регулювання потрібне за таких обставин:

A) у разі природної монополії;

B) коли у процесі виробництва або споживання товарів з'являються недоліки у ціновій системі;

C) у разі ринкової монополії;

D) усі відповіді вірні.

3. Номінальний ВВП України у 2013 р. становив 163,2 млрд.грн, споживчі витрати – 54%, внутрішні валові інвестиції – 20%, чистий експорт – 0. Розрахуйте обсяг державних закупок товарів та послуг у грошовому вираженні.

ВАРІАНТ 16

1. Сутність і особливості менеджменту органа державної влади, регламент його діяльності

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) Кому заборонено займатися підприємницькою діяльністю згідно з чинним законодавством:

- A) органам державної влади;
- B) фізичним особам;
- C) органам місцевого самоврядування;
- D) організаціям державної форми власності.

2) До органів центральної виконавчої влади відносять:

- A) функціональні і галузеві міністерства;
- B) державні комітети;
- C) центральні органи виконавчої влади, наділені спеціальним статусом;
- D) усі відповіді є правильними.

3) Антимонопольний комітет України регулює діяльність тільки:

- A) підприємств монополістів;
- B) підприємств малого бізнесу;
- C) підприємств державного сектору;
- D) підприємств корпоративного сектору.

3. В умовах приватної економіки закритого типу споживання дорівнює 1000 млрд.євро, заощадження – 350 млрд.євро., незаплановані інвестиції – 250 млрд.євро. Обчислити рівноважний ВВП.

ВАРІАНТ 17

1. Основні теорії державного управління

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) До органів центральної виконавчої влади відносять:

A) функціональні і галузеві міністерства;

B) державні комітети;

C) центральні органи виконавчої влади, наділені спеціальним статусом;

D) усі відповіді є правильними;

2) Ознаки, якими держава відрізняється від інших суспільних інститутів:

A) існуванням певної групи людей, зайнятих виключно управлінням суспільством як цілісною системою;

B) монополією на владу щодо всього населення;

C) виконанням законодавчо-нормативних актів;

D) впливом управлінської діяльності на процеси функціонування та розвитку держави.

3) Державне регулювання ринкової економіки визначається необхідністю:

A) зміцнення обороноздатності країни;

B) протекціонізму відносно олігархічного капіталу;

C) загальнодержавного планування;

D) усі відповіді вірні

3. У минулому році уряд країни Д зменшив податки на 3,5 млрд.євро, що дало змогу збільшити ВВП на 13,8 млрд.євро. Визначте, на скільки треба буде зменшити податки в поточному році, щоб досягти збільшення ВВП на 15 млрд.євро, якщо значення мультиплікатора податків не зміниться.

ВАРІАНТ 18

1. Організаційна структура державного управління та її види

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1) З теоретичного погляду, ДРЕ – це:

А) система знань про сутність і закономірності дії ринку та правила застосування типових методів і засобів впливу держави на хід соціально-економічного розвитку;

В) система знань про сутність і закономірності дії ринку та правила застосування типових методів і засобів його впливу на хід соціально-економічного розвитку;

С) система знань про сутність і закономірності дії ринку та правила застосування нею типових методів і засобів впливу на хід соціально-економічного розвитку;

Д) система знань про сутність і закономірності дії ринку та правила застосування ним типових методів і засобів впливу на хід соціально-економічного розвитку;

2) ОБ'ЄКТ управління – це:

А) система, яка підпорядковується владній волі суб'єкта управління і виконує його рішення, тобто система, якою управляють;

В) процес впливу державної влади на умови діяльності суб'єктів економічної системи;

С) організаційна структура єдиної системи органів державної влади і управління у сфері економіки;

Д) система, наділена певною компетенцією і державно-владними повноваженнями, що дозволяють їй втілювати в форму керівних команд чи рішень, обов'язкових для виконання, тобто, це система, що управляє.

3) Прямий регуляторний вплив здійснюється на економіку за допомогою:

А) квот;

В) лімітів;

С) державних бюджетних витрат;

Д) субсидій та дотацій;

3. У поточному році економіка країни М функціонує на рівні потенційного ВВП 2000 млрд. євро. В наступному році очікується зменшення ВВП до 1750 млрд.євро. На скільки треба збільшити державні витрати. Щоб не допустити спаду національного виробництва при граничній схильності до споживання 0,75?

ВАРІАНТ 19

1. Використання зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці

2. Знайдіть єдину правильну відповідь:

1. За формою організації, погляду загальносвітових тенденцій, сучасна економіка є:

- A) ринковою економікою;
- B) державною економікою;
- C) змішаною економікою;
- D) перехідною економікою.

2. Нормативно-правове регулювання в Україні стосується підприємств...

- A) всіх секторів економіки;
- B) державного сектору;
- C) корпоративного сектору;
- D) фінансового сектору.

3) Президент України здійснює такі функції у сфері державного управління:

- A) формує стратегію соціально-економічного розвитку країни;
- B) вносить пропозиції про зміну умов оподаткування, одержання пільгових кредитів, визначення особливостей приватизації, демонополізації підприємств;
- C) видає спеціальні дозволи (ліцензії) на проведення окремих видів підприємницької діяльності;
- D) правильної відповіді немає.

3. У наслідок спаду виробництва в роки кризи реальний ВВП зменшився на 700 млн.грн. за умов, коли гранична схильність до споживання граничний дорівнює 0,75, а граничний коефіцієнт податків – 0,3. На яку суму потрібно знизити чисті податки або збільшити державні закупівлі, щоб повністю нейтралізувати спад виробництва?

ВАРІАНТ 20

1. Державне управління у сфері культури та ідеології
2. Знайдіть єдину правильну відповідь:
 - 1) До сектору загального державного управління належать:
 - А) підприємства, які виробляють товари для продажу їх на ринку за цінами, що відшкодовують витрати виробництва та забезпечують прибуток;
 - В) установи, основною функцією яких є фінансове посередництво, що здійснюється на комерційній основі;
 - С) бюджетні установи, головною функцією яких є перерозподіл доходів і багатства, а також надання неринкових послуг суспільству в цілому та окремим його членам;
 - Д) всі відповіді вірні.
 - 2) Президент України є:
 - А) Головою уряду (КМ) України Головою держави;
 - В) Головою уряду (КМ) України;
 - С) Головою парламенту України;
 - Д) Головою державної адміністрації України.
 - 3) Згідно із Законом України «Про підприємництво» метою підприємництва є:
 - А) інвестування;
 - В) інновації;
 - С) виробництво продукції (виконання робіт, надання послуг) та отримання доходу;
 - Д) виконання державних програм економічного та соціального розвитку країни.
3. Національний банк продав комерційним банкам державні облігації на суму 750 мл.грн. Як зминися пропозиція грошей, якщо комерційні банки повністю використовують свої кредитні можливості за умови, що норма обов'язкових резервів – 18%?

Вказівки до виконання розрахункової роботи

Відповідно до навчального плану з курсу державне та регіональне управління, студент виконує одну роботу, яка є допуском до складання іспиту. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу.

- **варіант розрахункової роботи** визначається за останньою цифрою номера залікової книжки студента. *Наприклад, якщо це цифра «4», то можна обрати один з трьох варіантів роботи: 4, 14 або 24;*

- **титульний лист** (див. додаток А) обов'язково повинен містити назву кафедри, дисципліни, номер варіанту, П.І.Б. студента, номер групи та залікової книжки;

- при вирішенні **завдань** треба, по-перше, переписати текст завдання та дати на нього відповідь; по-друге, кожне нове завдання починати з нової сторінки.

- **текст** контрольної роботи виконується рукописним або комп'ютерним способом (формат А4., шрифт Times New Roman 14, інтервал-1,5, поля: верхнє та нижнє -2 см, ліве -3см, праве -1,5см.).

ДОДАТКИ:

ДОДАТОК А. Зразок титульного аркуша

Міністерство освіти і науки України

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

Кафедра загальної економічної теорії

Розрахункова робота

Дисципліна _____

Варіант _____

Тема _____

Перевірив

Виконав

П.І.Б. _____

П.І.Б. студента _____

вчений ступінь, звання _____

навчальна група _____

оцінка, підпис _____

номер залікової книжки _____

Харків 2016

ДОДАТОК Б. Питання до іспиту

1. Соціальна природа державного управління.
2. Державне управління, процес реалізації державної влади, її динаміка і зміст.
3. Механізм державного управління, його основні елементи.
4. Функції державного управління, їх система та класифікація.
5. Поняття, основні ознаки та види органів державної влади.
6. Теорії державного управління.
7. Суб'єкти, об'єкти та рівні державного управління.
8. Організаційно-розпорядчі (адміністративні) методи державного управління.
9. Цілі державного управління
10. Економічні методи та їх інструменти.
11. Правові методи державного управління.
12. Соціально-психологічні та неформальні методи впливу.
13. Організаційна структура державного управління.
14. Державне управління інвестиційно-інноваційним розвитком економіки.
15. Державне управління фінансовою сферою.
16. Державне управління інтеграцією країни у міжнародний торговий простір.
17. Державне управління ринком праці.
18. Державне управління соціальною сферою.
19. Законодавча влада в системі державного управління
20. Виконавча влада в системі державного управління
21. Судова влада у системі державного управління
22. Поняття та основні принципи регіонального управління.
23. Основні теоретичні концепції місцевого самоврядування, їх вплив на практику державотворення в Україні.
24. Механізми реалізації регіональної політики держави.

25. Інститут Президента та державне управління
26. Верховна Рада та державне управління
27. Центральні органи виконавчої влади у системі державного управління
28. Повноваження, порядок формування та роботи місцевих державних адміністрацій.
29. Державна політика у сфері місцевого самоврядування в Україні.
30. Орган державної влади як об'єкт організації.
31. Методи прийняття рішень у державному управлінні.
32. Риси, функції, види державної служби в Україні.
33. Державна кадрова політика.
34. Бюрократія у державному управлінні.
35. Чинники та критерії ефективності державного управління
36. Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян.
37. Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні
38. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування з органами служби безпеки України
39. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування з органами прокуратури України
40. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування з органами внутрішніх справ України

ДОДАТОК В. Рекомендована література

Основна

1. Малиновський В. Я. Державне управління : навч. посібн. / В. Я. Малиновський. – Вид. 2-ге, доп. та перероб. – К. : Атіка, 2003. – 576 с.
2. Мельник А. Ф. Державне управління : навч. посібн. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський. – К. : "Знання", 2004. – 175 с.
3. Оболенський О. Ю. Державна служба : підручник / О. Ю. Оболенський. – К. : КНЕУ, 2006. – 472 с.
4. Чистов С. М. Державне регулювання економіки : навч. посібн. / С. М. Чистов, А. Є. Никифоров, Т. Ф. Куценко. – К.: КНЕУ, 2000. – 316 с.

Додаткова

5. Бакуменко В. Д. Теоретичні та організаційні засади державного управління: навч. посібн. / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній. – К. : Міленіум, 2003. – 256 с.
6. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики : монографія / В. Д. Бакуменко ; редкол. : В. М. Князєв, П. І. Надолішній, М. І. Мельник та ін. – К. : Вид. УАДУ, 2000. – 328с.
7. Гелей С.Д. Політологія [текст] : навч. посіб.: 8-е вид. перероб. та доп./ С.Д. Гелей , С.М. Рутар – К.: «Центр учбової літератури» 2012.- 348с.
8. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація: монографія / відп. ред. Н. Р. Нижник ; кіл. авт. : В. Б. Авер'янов, І. А. Грицяк, С. Д. Дубенко та ін. – К. : Вид. УАДУ, 1997. – 448 с.
9. Державне управління в умовах адміністративної реформи в Україні : наук. вид. / за заг. ред. Н. Р. Нижник, О. Д. Крупчан ; кіл. авт. : С. Д. Дубенко, В. І. Мельниченко, Н. Г. Плахотнюк та ін. – К. : Вид. дім "Ін Юре", 2002. – 95 с.
10. Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми : монографія / за ред. В. М. Князева ; кіл. авт. : В. М. Князєв, І. Ф. Надольний, М. І. Мельник та ін. – К. : Вид. НАДУ : Міленіум, 2003. – 320 с.

11. Органи державної влади в Україні: структура, функції та перспективи розвитку : навч. посібн. / кіл. авт. : Н. Р. Нижник, С. Д. Дубенко, Н. Г. Плахотнюк та ін ; за заг. ред. Н. Р. Нижник. – К. ; Івано-Франківськ : ЗАТ "Нічлава", 2003. – 288 с.

12. Тимцуник В. І. Реформування системи влади та державного управління в УРСР (1953 – 1964 рр.) : монографія / В. І. Тимцуник ; наук. ред. Н. Р. Нижник. – К. : Вид. НАДУ, 2003. – 400 с. – Бібліогр. : с. 335–398 (877 назв).

13. Василевська Т. Е. Етика в державному управлінні: (опор. конспект дистанц. курсу) : навч. посібн. / Т. Е. Василевська. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 60 с.

14. Войтович Р. В. Ідеологія, технологія та стиль у державному управлінні : навч.-метод. посібн. / Р. В. Войтович. – К. : Вид. НАДУ, 2003. – 192 с.

15. Киричук В. В. Історія державного управління в Україні : навч. посібн. / В. В. Киричук, В. І. Тимцуник. – К. : Вид. УАДУ, 2001. – 244 с.

16. Органи державної влади в Україні: структура, функції та перспективи розвитку : ннавч. посібн. / кіл. авт. : Н. Р. Нижник, С. Д. Дубенко, Н. Г. Плахотнюк та ін. ; за заг. ред. Н. Р. Нижник. – К. ; Івано-Франківськ : ЗАТ "Нічлава", 2003. – 288 с.

17. Уткин Э. А. Государственное и региональное управление : учебн. пособ. / Э. А. Уткин, А. Ф. Денисов. – "ИКФ "ЭКМОС", Москва, 2002. – 256 с.

18. Фетисов Г. Г. Региональная экономика и управление : учебник / Г. Г. Фетисов, В. П. Орешин. – М. : "Инфра-М", 2006. – 416 с.

Ресурси мережі Інтернет

19. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI (редакція від 11.06.2016р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon-rada.gov.ua>.

20. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (редакція від 01.05.2016р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

21. Державне управління: теорія та практика. Засновник Національна академія державного управління при Президентові України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/>.

26. Державний комітет статистики. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

27. Державна програма економічного і соціального розвитку України на 2012 рік та основні напрями розвитку на 2013 і 2014 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>.

28. Електронне наукове фахове видання "Державне управління: удосконалення та розвиток" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com>.

29. Європейська хартія місцевого самоврядування (укр/рос) від 15.10.1985 (редакція від 16.11.2009 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

30. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (редакція від 15.03.2016р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

31. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (редакція від 01.06.2016р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

32. Про всеукраїнський та місцеві референдуми : Закон України від 03.07.1991 № 1286-XII (редакція від 28.11.2012 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

33. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 586-XIV (редакція від 01.05.2016 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

34. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР (редакція від 04.04.2016р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

35. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 09.12.2010 № 1085/2010 (редакція від 21.01.2014р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

36. Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування : Закон України від 15.07.1997 № 452/97-ВР (редакція від 15.07.1997р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

37. Про Стратегію реформування системи державної служби в Україні : Указ Президента України від 14.04.2000 № 599/2000 (редакція від 14.04.2000р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

38. Радник. Український юридичний портал. – Режим доступу : <http://radnuk.info/pidrychnuku/derj-ypr>.

39. Сервер Верховної Ради України. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

40. Территориальное управление: государственное, региональное, муниципальное [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://vasilieva.narod.ru/>.

41. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>.

Ресурси мережі Internet для пошуку необхідної інформації.

	Internet-адреса
Держкомітет статистики:	www.ukrstat.gov.ua
Міністерство фінансів	www.minfint.gov.ua
Міністерство економічного розвитку та торгівлі України	www.me.gov.ua
Кабінет Міністрів України	www.kmu.gov.ua
Національний банк України	www.bank.gov.ua
Сервер Верховної Ради України:	www.rada.gov.ua
ЛигаБизнесИнформ:	www.liga.net.com.ua
Українське право:	www.ukpravo.com.ua

ДОДАТОК Г. Приклади бібліографічного опису джерел інформації

В.1. Опис джерел інформації складається з елементів, що становлять відомості про нього.

В.1.1. Відомості про книги повинні включати: прізвище (у називному відмінку) і ініціали автора; заголовок книги; призначення книги; найменування установи, що опублікувала книгу; місце видання; видавництво; рік видання; загальний обсяг у сторінках.

Приклади:

1. Бланк И. А. Словарь-справочник финансового менеджера. – К.: Ника-центр, 1998. – 480 с.
2. Корнейчук Б. В. Микроэкономика : тесты и задачи / Б. В. Корнейчук, А. Г. Симкина. – СПб : Питер, 2002.
3. Barr N. The Economics of the Welfare State. – London: Weidenfeld and Nicolson, 1991. – 495 p.
4. Основы экономической теории / С. В. Мочерный и др. – К.: Знание, 2000. – 495 р.
5. Ніколенко Ю. В. Політекономія : підручник / ред. Ю. В. Ніколенко. – К.: ЦУЛ, 2003. – 480 с.

В.1.2. Відомості про частину добутку (наприклад, стаття в збірнику) повинні включати прізвище, ініціали автора та заголовок складової частини. Далі йдуть відомості про добуток: ініціали та прізвище автора; заголовок добутку, у якому поміщена складова частина; місце видання; видавництво; рік видання; сторінки, на яких поміщена складова частина.

Приклади:

1. Коуз Р. Природа фирмы / Р. Коуз // Фирма, рынок и право ; пер. с англ. – М.: Дело, 2009. – С. 33–53.

В.1.3. Відомості про статтю повинні включати: прізвище й ініціали автора; заголовок статті; найменування газети, журналу, збірника; місце видання (для збірників); рік видання; число й місяць (для газет); відомості про серії (якщо вона є); номер, випуск, том (для журналів, збірників); сторінки, на яких поміщена стаття (крім газет обсягом до 6 сторінок).

Приклади:

1. Архиреев С. Деформации конкуренции как фактор инфляции // Бизнес Информ. – 2008. – № 12. – С. 19–23.
2. П'ятаченко Г. Економічна модель потребує наукового забезпечення // Урядовий кур'єр. – 2010. – 3 грудня. – № 231. – С. 13.

ЗМІСТ

Передмова	3
Розділ І. СТРУКТУРА КУРСУ	4
Розділ ІІ. ВАРІАНТИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ РОЗРАХУНКОВИХ РОБІТ І ВКАЗІВКИ ДО ЇХ ВИКОНАННЯ	6
ДОДАТОК А	27
ДОДАТОК Б	28
ДОДАТОК В	30
ДОДАТОК Г	34

Навчальне видання

АРХІЄРЕЄВ Сергій Ігорович
ГУБАНОВА Ніно Нодарівна

ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ

Методичні вказівки до вивчення навчального курсу
та виконання розрахункових робіт
для студентів менеджерських спеціальностей НТУ «ХПІ»
заочної форми навчання

Українською мовою

Відповідальний за випуск *С. І. Архієреєв*
Роботу до друку рекомендував *М. І. Погорєлов*

В авторській редакції
Комп'ютерна верстка *Д. Т. Лейба*

Підп. до друку Формат 60х84 1/16. Папір офісний.
Riso-друк. Гарнитура Таймс. Ум. друк. арк. 1,6. Наклад 100 прим.
Зам. № . Ціна договірна.

Видавничий центр НТУ «ХПІ».
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 3657 від 24.12.2009 р.
61002, Харків, вул. Фрунзе, 21

Друкарня НТУ «ХПІ». 61002, Харків, вул. Фрунзе, 21